

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do podręcznika *Między nami* dla klasy 5

Rozdział I

WŚRÓD ZNAJOMYCH I PRZYJACIÓŁ

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Ortografia - pisownia wyrazów z „rz”, „ż”, „ch” i „ó” - pisownia wyrazów z „rz” niewymiennym - pisownia „nie” z rzeczownikami - pisownia „nie” z przymiotnikami - pisownia „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „ch” w zakończeniach wyrazów	- zna poznane w tym dziale reguły pisowni - zna zasadę sprawdzania pisowni wyrazów w słowniku ortograficznym	- poprawnie pisze dyktando, w którym występują wyrazy których pisownię ćwiczyliśmy na lekcji - wyszukuje wyraz w słowniku	- wyjaśnia pisownię podanego wyrazu zgodnie z poznaną regułą ortograficzną - odnajduje w tekście wyrazy, których pisownię wyjaśnia poznana reguła	- poprawnie pisze dyktando z wyrazami, których pisownię uzasadniają poznane zasady, ale których pisowni nie ćwiczyliśmy podczas lekcji	- pisze tekst swobodny z użyciem wyrazów z trudnością ortograficzną
Gramatyka - rzeczowniki (własne, pospolite, konkretne, abstrakcyjne) - odmiana rzeczownika - temat i końcówka	- rozpoznaje rzeczownik i przymiotnik - wymienia rodzaje rzeczowników - wie, przez jakie kategorie odmienia się	- odmienia przymiotnik przez przypadki, liczby i rodzaje - rozpoznaje liczbę i rodzaj rzeczownika i przymiotnika	- rozpoznaje przypadek podkreślonego rzeczownika i przymiotnika - dzieli na temat i końcówkę odmieniony rzeczownik	- dzieląc odmieniony rzeczownik na temat i końcówkę, zauważa i wypisuje oboczności tematu - wymienia przymiotniki, które się	- używa poprawnie różnych form odmiennych części mowy, a w razie wątpliwości korzysta ze słownika - stopniuje bezbłędnie

fleksyjna rzeczownika - przymiotniki - stopniowanie przymiotników	rzeczownik i przymiotnik - odmienia rzeczownik przez przypadki i liczby - stopniuje przymiotnik regularnie	- wie, czym różni się temat od końcówki rzeczownika - dobiera odpowiednią formę przymiotnika do rzeczownika - rozróżnia stopnie przymiotnika	- rozpoznaje i nazywa stopnie przymiotnika - prawidłowo stopniuje przymiotniki nieregularne i te, które stopniują się w sposób opisowy	nie stopniują	przymiotniki
Zróżnicowanie języka Synonimy, antonimy, słownik wyrazów bliskoznacznych	- zna pojęcie synonim, antonim - podaje wyraz bliskoznaczny i przeciwstawny do prostego słowa	- wie, jak korzystać ze słownika synonimów - wypisuje synonimy do danego słowa z tekstu	- rozpoznaje błędy powtórzeniowe w tekście i zastępuje wyrazy synonimami, mając do dyspozycji bank słówek	- rozpoznaje błędy powtórzeniowe i zastępuje wyrazy synonimami, które sam podaje bądź wyszukuje w słowniku - podaje synonimy do trudnych słów (antagonista, harmonia itp.)	- wypowiadając się oraz pisząc stosuje zróżnicowane słownictwo, nie popelnia błędów powtórzeniowych
Odbiór tekstu liryka	- relacjonuje treść wiersza - nazywa swój nastrój po przeczytaniu tekstu - wskazuje wers i strofę (zwrotkę), refren, rym - wskazuje adresata i odbiorcę wiersza oraz bohaterów tekstu	- wyjaśnia termin apostrofa, uosobienie - określa nastrój wypowiedzi poetyckiej, wykorzystując podane słownictwo - odróżnia podmiot liryczny od autora tekstu - wyszukuje informacje na temat podmiotu lirycznego	- nazywa przeżycia podmiotu lirycznego i odwołuje się do odpowiedniego fragmentu - zna zasady tworzenia apostrofy i wskazuje ją w wierszu, rozpoznaje uosobienie - wskazuje poznane w klasie 4 środki stylistyczne: epitet,	- wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu - uzasadnia własne rozumienie utworu - podczas interpretacji wiersza posługuje się poznanyimi terminami dotyczącymi poezji - w imieniu podmiotu lirycznego tworzy dal- szy ciąg wypowiedzi pasujący do treści	- tworzy własny przykład apostrofy, uosobienia - wyszukuje apostrofy we fragmentach różnych tekstów poetyckich

		- wskazuje obrazy poetyckie	metaforę, porównanie	omawianego utworu - rozpoznaje funkcje <i>apostrofy, uosobienia</i>	
Odbiór tekstu epika	- czyta tekst ze zrozumieniem i opowiada go własnymi słowami - sporządza plan wydarzeń - odróżnia mit od opowiadania i baśni - odróżnia tekst publicystyczny od artystycznego - zna mit o stworzeniu świata, o Prometeuszu, Demeter i Korze, - zna fragment Biblii o stworzeniu świata	- wyszukuje informacje w tekście - wymienia elementy świata przedstawionego - wymienia i opisuje bohaterów - wskazuje adresata, odbiorcę tekstu - podaje cechy gatunkowe mitu, - charakteryzuje tekst publicystyczny	- określa temat i główną myśl tekstu - nazywa wrażenia, jakie wywarł na nim tekst - ocenia postępowanie bohatera, wskazując pozytywne i negatywne strony jego postępowania - potrafi wymienić cechy gatunkowe mitu, które występują w omawianym utworze - wskazuje cechy tekstu publicystycznego na podstawie danego artykułu	- układa własną wersję początku i końca - charakteryzuje bohaterów tekstu - wyraża własną opinię o postaciach i wydarzeniach, argumentując - przeprowadza analizę porównawczą tekstów o stworzeniu świata – wskazując podobieństwa oraz różnice - konfrontuje własne doświadczenia z przeżyciami bohaterów	- przygotowuje prezentację lub plakat na temat powstania świata według mitologii wybranych ludów
Pisanie: artykuł do gazetki szkolnej opowiadanie	- gromadzi informacje potrzebne do napisania artykułu - zna pojęcie akapitu - zna opowiadanie odtwórcze i twórcze, w tym z dialogiem oraz elementem opisu jako formy wypowiedzi	- tworzy plan pracy, gromadzi słownictwo potrzebne do opisanie zjawiska - tworzy plan opowiadania odtwórczego i twórczego, w tym z dialogiem	- pisze artykuł, opisując wydarzenie w sposób logiczny i uporządkowany - pisze spójne opowiadanie, w którym pojawia się dialog i elementy opisu	- pisząc tekst pamięta o wszystkich charakterystycznych elementach artykułu - stosuje w wypowiedzi pisemnej akapity - pisze opowiadanie z dialogiem i elementem opisu o właściwej	- pisząc tekst publicystyczny stosuje bogate słownictwo - wyszukuje ciekawy temat na artykuł szkolnej gazetki - pisząc opowiadanie stosuje różne elementy twórcze

	- pisze kilkuzdaniowe opowiadanie, które ma początek - pisze prostymi zdaniami, czytelnie	- pisze krótkie opowiadanie z początkiem, rozwinięciem i zakończeniem - układa logicznie wydarzenia		kompozycji i układzie graficznym - dba o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną	
--	--	--	--	---	--

Rozdział II

GDZIE STOPY NASZE

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Ortografia - pisownia „nie” z liczebnikami - pisownia „nie” z czasownikami - pisownia ruchomych części trybu przypuszczającego (-bym, -byś, -by itp.) - pisownia „nie” z przysłówkami	- zna poznane w tym dziale reguły pisowni - zna zasadę sprawdzania pisowni wyrazów w słowniku ortograficznym	- poprawnie pisze dyktando, w którym występują wyrazy których pisownię ćwiczyliśmy na lekcji - wyszukuje wyraz w słowniku	- wyjaśnia pisownię podanego wyrazu zgodnie z poznaną regułą ortograficzną - odnajduje w tekście wyrazy, których pisownię wyjaśnia poznana reguła	- poprawnie pisze dyktando z wyrazami, których pisownię uzasadniają poznane zasady, ale których pisowni nie ćwiczyliśmy podczas lekcji	- pisze tekst swobodny z użyciem wyrazów z trudnością ortograficzną
Gramatyka - liczebnik - czasownik	- zna pytania, na które odpowiada liczebnik, czasownik, przysłówki	- odróżnia liczebniki główne i porządkowe - wskazuje części	- odmienia liczebniki i stosuje w wypowiedziach ich	- bezbłędnie określa formy liczebnika i czasownika	- używa poprawnie różnych form odmiennych części

- tryby czasownika - czasowniki dokonane i niedokonane - przysłówki - zaimki i ich odmiana - przyimek	- wie, co to jest zaimek, przyimek – podaje ich funkcje - rozpoznaje czasownik i wyszukuje go w tekście - odmienia czasownik przez osoby, liczby, czasy - wymienia tryby czasownika - rozumie, czym różnią się czasowniki dokonane od niedokonanych - podaje rodzaje liczebnika (główne, porządkowe)	- mowy określone przez liczebniki - wie, że liczebnik ma rodzaje - dostrzega różnicę między formą osobową a nieosobową czasownika - wskazuje czasowniki wyrażające czynności zakończone i niezakończone - odmienia czasownik w trybie przypuszczającym - wyszukuje w tekście przysłówki - rozpoznaje zaimki - ma świadomość, że o formie rzeczownika decydują przyimki	- poprawne formy - od czasowników tworzy formy zakończone na „no”, „to” - tworzy wybrany tryb czasownika - odmienia czasownik w trybie rozkazującym - tworzy związek czasownika z przysłówkiem - wie, w jakim celu stosuje się zaimki, i umiejętnie wykorzystuje tę wiedzę w praktyce - tworzy wyrażenia przyimkowe - odróżnia przysłówki od wyrażenia przyimkowego	- ma świadomość, że niektóre czasowniki nie mogą występować we wszystkich trybach - tworzy czasowniki dokonane i niedokonane - bezbłędnie identyfikuje tryb czasownika - rozpoznaje rodzaje zaimków - wie, które zaimki są odmienne - zna zasady stosowania dłuższych i krótszych form zaimków - opisuje położenie obiektu, stosując wyrażenia przyimkowe	- mowy, a w razie wątpliwości korzysta ze słownika - tworzy poprawne formy przysłówka od przymiotnika - stosuje w tekście poprawne formy zaimków - opisuje położenie obiektu, stosując wyrażenia przyimkowe
Czytanie utworów literackich - liryka	- relacjonuje treść wiersza - nazywa swój nastrój po przeczytaniu tekstu - wskazuje wers i strofę (zwrotkę), refren, rym - wskazuje adresata i odbiorcę wiersza oraz bohaterów tekstu	- wymienia poznane środki poetyckie, definiuje porównanie - określa nastrój wypowiedzi poetyckiej, wykorzystując podane słownictwo - odróżnia podmiot liryczny od autora	- nazywa przeżycia podmiotu lirycznego i odwołuje się do odpowiedniego fragmentu - wskazuje poznane środki stylistyczne: epitet, metaforę, porównanie, apostrofę,	- wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu - uzasadnia własne rozumienie utworu - podczas interpretacji wiersza posługuje się pojęciami terminami dotyczącymi poezji - rozpoznaje funkcje	- tworzy własne przykłady poznanych środków stylistycznych

		tekstu - wyszukuje informacje na temat podmiotu lirycznego - wskazuje obrazy poetyckie	uosobienie	poznanych środków stylistycznych	
Utwory epickie i popularnonaukowe	- wie, czym jest tekst popularnonaukowy - rozpoznaje słownictwo związane z prasą - czyta tekst ze zrozumieniem i opowiada go własnymi słowami - sporządza plan wydarzeń - zna mit o Odyseuszu oraz Heraklesie	- wyszukuje informacje w tekście - wymienia elementy świata przedstawionego - wymienia i opisuje bohaterów - wymienia odmiany opowiadania i powieści, np. obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, itp. - wymienia cechy mitu - wymienia cechy tekstu popularnonaukowego - odróżnia tekst popularnonaukowy od literackiego	- określa temat i główną myśl tekstu - nazywa wrażenia, jakie wywarł na nim tekst - ocenia postępowanie bohatera, wskazując pozytywne i negatywne strony jego postępowania - potrafi wymienić cechy gatunkowe mitu, które występują w omawianym utworze - rozpoznaje puentę - nazywa rodzaj bohatera: główny i drugoplanowy - nazywa rodzaj narracji: pierwszoosobowa, trzecioosobowa - rozpoznaje mniej ważne informacje w utworze - rozpoznaje fakty i	- charakteryzuje bohaterów tekstu - wyraża własną opinię o postaciach i wydarzeniach, argumentując - uzasadnia przynależność rodzajową utworu do mitu, przypowieści, opowiadania, powieści - uzasadnia przynależność utworu do odmiany opowiadania i powieści, np. obyczajowe, przygodowe, fantasy, itp. - rozpoznaje punkt kulminacyjny - porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi - dowodzi, że	- rozpoznaje elementy budowy utworu: tytuł, puentę, punkt kulminacyjny, i wyjaśnia ich funkcje - charakteryzuje bohatera w omawianym utworze, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych - określa problematykę utworu i prezentuje ją w twórczy sposób

			opinie	omawiany tekst należy do literatury popularnonaukowej	
Komunikacja językowa i kultura języka	- analizuje sytuację ukazaną na planszy - wskazuje zasady bezpiecznego poruszania się po szlakach	- rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikowania się (np. gest, mimika, postawa ciała) - wskazuje elementy pomagające w skutecznej komunikacji oraz takie, które ją zaburzają	- rozpoznaje sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi	- wymienia sytuacje ułatwiające i utrudniające komunikację interpersonalną - rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady	- tworzy zasady właściwego zachowania się w różnych sytuacjach - porównuje sytuację przedstawioną na planszy z własnymi doświadczeniami
Zróżnicowanie języka - słownik poprawnej polszczyzny	- analizuje sytuację przedstawioną na rysunkach - udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem	- zna zasady korzystania ze słownika poprawnej polszczyzny - korzysta ze słownika w celu znalezienia poprawnej formy wyrazu	- omawia budowę hasła słownikowego	- tworzy tekst, wykorzystując słownik poprawnej polszczyzny	- stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów
Tworzenie wypowiedzi - pamiętnik i dziennik - list oficjalny	- podejmuje próbę napisania pamiętnika i dziennika - odróżnia pamiętnik od dziennika - wymienia, w jakich sytuacjach pisze się list oficjalny - określa nadawcę, adresata, temat i cel	- pisząc dziennik, pamiętnik stosuje narrację pierwszoosobową, ale opisuje wydarzenia bez głębszej refleksji - analizuje graficzne rozmieszczenie tekstu - gromadzi słownictwo potrzebne do napisania	- redaguje fragment dziennika uczestnika prawdziwej lub wymyślonej wyprawy opisując wydarzenia z osobistym komentarzem - stosuje pierwszoosobową narrację; dba o logiczną	- poprawnie i ciekawie relacjonuje wydarzenia z zachowaniem cech pamiętnika, dziennika - pisząc kartkę z pamiętnika wyraża uczucia i przemyślenia w sposób zrozumiały i trafny; - porównuje list	- pisząc pamiętnik i dziennik twórczo i oryginalnie przedstawia wydarzenia, wczuwając się w różne role (bohater wybranego mitu, bohater historyczny) - pisząc pamiętnik i dziennik wprowadza

	listu oficjalnego	listu oficjalnego - podejmuje próbę napisania listu oficjalnego na podstawie planu	strukturę tekstu - redaguje krótki, ale spójny list oficjalny na wybrany temat, stosując odpowiedni układ graficzny	oficjalny z prywatnym - pisze poprawnie list oficjalny, pamiętając o specyficznym słownictwie, nie popełnia błędów stylistycznych	elementy refleksji, emocji; doskonale przestrzega cech gatunku
--	-------------------	---	--	--	--

Rozdział III

ŚWIAT LUDZKICH SPRAW

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Ortografia - pisownia wyrazów z „rz”, „ż”, „ch” i „h”	- rozumie inne niż dotychczas poznane reguły pisowni „rz”, „ż”, „ch”, „h”	- wskazuje w tekstach, na ilustracjach wyrazy dotyczące omawianej zasady i układa z nimi zdania - zna zasady pisowni wyrazów z ch, h, rz, ż - poprawnie zapisuje wyrazy, których pisownię wcześniej ćwiczy	- pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni	- układa tekst dyktanda z wyrazami dotyczącymi omawianej zasady - poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni - poprawnie zapisuje wyrazy z „rz”, „ż”, „ch”, „h” niewymiennymi	- samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego - pisze tekst swobodny z użyciem wyrazów z trudnością ortograficzną
Gramatyka Składnia - podział	- dostrzega różne rodzaje wypowiedzeń - układa krótkie zdanie	- nazywa wypowiedzenia - tworzy zdania	- rozpoznaje poznane rodzaje zdań - przekształca różne	- wyszukuje w zdaniu określoną część zdania (np. okolicznik)	- rysuje komiks, używając w wypowiedziach

wypowiedzeń - zdanie pojedyncze rozwinęte i nierozwinęte - współrzędne i podrzędne połączenia wyrazowe - grupa podmiotu i grupa orzeczenia - wykres zdania pojedynczego - przydawka - okolicznik - dopełnienie	z rozsypanki wyrazowej - rozpoznaje orzeczenie i podmiot w zdaniu - rozumie zasady przedstawiania zdania za pomocą wykresu - podaje kilka określeń do zaproponowanego rzeczownika oraz czasownika - rozumie określenie: grupa podmiotu i grupa orzeczenia - rozwija zdanie - rozumie pojęcie: podrzędny/nadrzędny - zadaje pytania do wyrazów w zdaniu - dopasowuje pytania do konkretnej części zdania	pojedyncze, złożone i równoważniki zdania - wskazuje wyrazy podrzędne i nadrzędne - rozumie pojęcia: związek główny w zdaniu/związki poboczne - dzieli zdanie na grupę podmiotu i orzeczenia - zna pytania, na które odpowiadają części zdania i wie, jaką częścią mowy najczęściej są wyrażone - rysuje wykres krótkiego zdania pojedynczego	rodzaje wypowiedzeń: np. równoważnik zdania w zdanie - dostrzega funkcję określeń w zdaniu - odróżnia wyrazy określające od określanych - wskazuje w zdaniu związek główny - rozwija zdanie, dodając określoną część zdania (np. okolicznik) - rysuje wykres zdania pojedynczego, nazywając poznane części zdania	- pamięta o poprawnej interpunkcji - bezbłędnie posługuje się poznanymi na lekcji terminami - dopasowuje schemat do zdania - samodzielnie rysuje wykres zdania pojedynczego, nazywając części zdania oraz części mowy jakimi są wyrażone - redaguje opis z określoną liczbą przydawek	bohaterów różnych rodzajów wypowiedzeń - wskazuje w wypowiedzeniach szeregi - układa zdania do wykresów
Czytanie utworów literackich - liryka	- relacjonuje treść wiersza - nazywa swój nastrój po przeczytaniu tekstu - wskazuje wers i strofę (zwrotkę), refren, rym - wskazuje adresata i odbiorcę wiersza oraz bohaterów tekstu	- wymienia poznane środki poetyckie, definiuje zdrobnienie - określa nastrój wypowiedzi poetyckiej, wykorzystując podane słownictwo - odróżnia podmiot liryczny od autora tekstu	- nazywa przeżycia podmiotu lirycznego i odwołuje się do odpowiedniego fragmentu - potrafi opisać sytuację, w której znalazł się podmiot liryczny - wskazuje poznane	- wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu - wykorzystuje własne doświadczenia w interpretacji wiersza - uzasadnia własne rozumienie utworu - podczas interpretacji wiersza posługuje się poznany terminami	- samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji utworu - tworzy własne przykłady zdrobnień, wyrazów - tworzy krótki utwór poetycki opisujący nastrój w określonej sytuacji - tworzy własną

		- wyszukuje informacje na temat podmiotu lirycznego - wskazuje obrazy poetyckie - wskazuje rymy w wierszu - rozpoznaje rym jako element rytmizujący wypowiedź	środki stylistyczne oraz zdrobnienie - wie, jak sprawdzić, czy wiersz jest rytmiczny	dotyczącymi poezji - rozpoznaje funkcje poznanych środków stylistycznych - dostrzega znaczącą rolę rytmu w tańcu i piosence	kołysankę, wykorzystując wiedzę o rytmie w tekście lirycznym
Czytanie utworów literackich: utwory epickie i popularnonaukowe	- wie, czym jest tekst popularnonaukowy - rozpoznaje słownictwo związane z prasą - czyta tekst ze zrozumieniem i opowiada go własnymi słowami - sporządza plan wydarzeń - zna mit o Syzyfie oraz o puszce Pandory - zna treść wybranej przypowieści	- określa temat i główną myśl tekstu - wyszukuje informacje w tekście - wymienia i opisuje elementy świata przedstawionego - wymienia i opisuje bohaterów, dzieląc ich na realistycznych i fantastycznych - wymienia cechy mitu - definiuje przypowieść - wymienia cechy tekstu popularnonaukowego - odróżnia tekst popularnonaukowy od literackiego - rozumie pojęcia: fabuła, akcja, wątek główny, poboczny	- nazywa wrażenia, jakie wywarł na nim tekst - ocenia postępowanie bohatera, wskazując pozytywne i negatywne strony jego postępowania - potrafi wymienić cechy gatunkowe mitu, które występują w omawianym utworze - rozpoznaje puentę i punkt kulminacyjny - nazywa rodzaj bohatera: główny i drugoplanowy - nazywa rodzaj narracji, - rozpoznaje mniej ważne informacje w utworze	- charakteryzuje bohaterów tekstu - wyraża własną opinię o postaciach i wydarzeniach, argumentując - uzasadnia przynależność rodzajową utworu do mitu, przypowieści, opowiadania, powieści - porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi - dowodzi, że omawiany tekst należy do literatury popularnonaukowej - podaje przykłady mitów, w których zostały poruszone	- przygotowuje dla koleżanek i kolegów konkurs mitologiczny - wyjaśnia ukryty sens przypowieści - tworzy prezentacje o różnych mitologiach świata

			- rozpoznaje fakty i opinie - różnicuje mit, opowiadanie, przypowieść	określone tematy	
Odbiór tekstów kultury - komiks - plakat	- odpowiada na pytania dotyczące treści fragmentu komiksu - zna pojęcie komiksu - odróżnia utwór pisany prozą od komiksu - krótko opowiada, o czym jest komiks - wymienia elementy świata przedstawionego w komiksie - przedstawia treść plakatów, wskazuje elementy graficzne	- odpowiada na pytania dotyczące treści całego komiksu - opisuje elementy świata przedstawionego w komiksie - rozróżnia i wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne w komiksie - wymienia charakterystyczne cechy komiksu - wyszukuje w komiksie określone informacji - przedstawia bohatera komiksu - określa cel i adresata plakatów	- prezentuje w dowolnej formie treść komiksu, w tym w formie interaktywnej - wskazuje w komiksie wypowiedzi bohaterów, narratora, zapisy odgłosów - opisuje bohaterów - ocenia bohaterów literackich i zdarzenia - odczytuje emocje bohaterów komiksu - wypowiada się na temat celowości tworzenia plakatów społecznych i poruszanej w nich tematyki	- uzasadnia, dlaczego utwór jest komiksem - rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe w komiksie - określa relacje łączące bohaterów komiksu - uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do komiksu - porównuje doświadczenia bohaterów komiksu z własnymi - charakteryzuje komiks jako tekst kultury - tworzy plakat o tematyce społecznej	- określa problematykę komiksu i prezentuje ją w twórczy sposób - tworzy według własnego pomysłu komiks z poznanymi bohaterami - wypowiada się na temat symboliki plakatu (kolor, znak zakazu itp.) - wyszukuje plakat podejmujący jakąś ważną tematykę społeczną i wypowiada się na temat myśli, jaką wyraża
Tworzenie wypowiedzi - streszczenie - instrukcja - opis miejsca	- opowiada, o czym jest tekst, który zamierza streścić - układa jedno zdanie dotyczące treści	- określa temat tekstu, który zamierza streścić - zna zasady pisania streszczenia - zna zasady pisania	- ustala najważniejsze informacje w przeczytanym tekście - tworzy plan wydarzeń do fragmentu tekstu	- pisze streszczenie, dbając o poprawność ortograficzną oraz interpunkcyjną - tworzy instrukcję,	- pisząc streszczenie, nie pomija żadnej najważniejszej informacji i dba o poprawność

	opowiadania - wyjaśnia, czym jest instrukcja - opowiada o miejscu, w którym lubi spędzać czas	instrukcji - opisuje wybrane miejsce w kilku zdaniach, wymieniając najważniejsze elementy przestrzeni	- tworzy instrukcję obrazkową - opisuje wybrane miejsce w kilku zdaniach według schematu	pamiętając o poprawności językowej - opisuje miejsce stosując akapity oraz trójdzielność budowy; opisuje poszczególne elementy i rozmieszcza je w przestrzeni	stylistyczną. - tworzy instrukcję fantastyczną - opisując miejsce stosuje bogate słownictwo, opis jest plastyczny i oddziałuje na różne zmysły
--	---	--	---	--	--

Rozdział IV

TWÓRCA I DZIEŁO

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Ortografia - cytowanie	- relacjonuje treść komiksu - zauważa różne sposoby zapisu	- poprawnie odmienia rzeczownik „cudzyśłów”	- posługuje się pojęciem „cytowanie” i potrafi cytować	- uzupełnia tekst, stosując zasady obowiązujące podczas cytowania	- tworzy tekst na temat dowolnego wydarzenia kulturalnego, w którym poprawnie stosuje zasady cytowania
Gramatyka Fonetyka - rodzaje głosek - wymowa a zapis wyrazów - poprawna i staranna wymowa wyrazów	- rozróżnia głoski, litery, spółgłoski, samogłoski - poprawnie czyta wyrazy zamieszczone na ilustracji	- obserwuje i ocenia problem językowy na przykładzie scenek rysunkowych - dostrzega różnicę między staranną a potoczną wymową	- dostrzega różnicę między sposobem artykulacji głosek - dostrzega różnicę między zapisem a wymową głosek - zna zasady	- rozpoznaje głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe, twarde, miękkie - wskazuje cechy języka mówionego i	- tworzy pary głosek - bezbłędnie uzupełnia tekst dyktanda - wyszukuje i prezentuje rówieśnikom łamańce językowe (może to być forma

- akcent		wyrazów - sprawdza w słowniku poprawnej polszczyzny sposób wymawiania wyrazów	wymawiania polskich głosek - omawia zasady akcentowania wyrazów w języku polskim	pisanego - stosuje w praktyce reguły akcentowania wyrazów	konkursu)
Czytanie utworów literackich - liryka	- relacjonuje treść wiersza - nazywa swój nastrój po przeczytaniu tekstu - wskazuje wers i strofę (zwrotkę), refren, rym - wskazuje adresata i odbiorcę wiersza oraz bohaterów tekstu - definiuje ożywienie	- wymienia poznane środki poetyckie oraz ożywienie - określa nastrój wypowiedzi poetyckiej, wykorzystując podane słownictwo - odróżnia podmiot liryczny od autora tekstu - wyszukuje informacje na temat podmiotu lirycznego - wskazuje obrazy poetyckie - wskazuje rymy w wierszu - rozpoznaje rym jako element rytmizujący wypowiedź	- nazywa przeżycia podmiotu lirycznego i odwołuje się do odpowiedniego fragmentu - potrafi opisać sytuację, w której znalazł się podmiot liryczny - wskazuje poznane środki stylistyczne, w tym ożywienie - wie, jak sprawdzić, czy wiersz jest rytmiczny	- wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu - wykorzystuje własne doświadczenia w interpretacji wiersza - uzasadnia własne rozumienie utworu - podczas interpretacji wiersza posługuje się poznanymi terminami dotyczącymi poezji - rozpoznaje funkcje poznanych środków stylistycznych, w tym ożywienia - dostrzega znaczącą rolę rytmu tekstu poetyckiego	- samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji utworu - tworzy własny wiersz, w którym występuje ożywienie, wykorzystując wiedzę o rytmie w tekście lirycznym
Utwory epickie i popularnonaukowe	- wie, czym jest tekst popularnonaukowy - rozpoznaje słownictwo związane z	- określa temat i główną myśl tekstu - wyszukuje informacje w tekście	- nazywa wrażenia, jakie wywarł na nim tekst - ocenia postępowanie	- charakteryzuje bohaterów tekstu - wyraża własną opinię o postaciach i	- przygotowuje dla koleżanek i kolegów konkurs mitologiczny - wyjaśnia ukryty sens

	prasą - czyta tekst ze zrozumieniem i opowiada go własnymi słowami	- wymienia i opisuje elementy świata przedstawionego - wymienia i opisuje bohaterów, dzieląc ich na realistycznych i fantastycznych - wymienia cechy noweli - odróżnia tekst popularnonaukowy od literackiego - rozumie pojęcia: fabuła, akcja, wątek główny, poboczny	bohatera, wskazując pozytywne i negatywne strony jego postępowania - potrafi wymienić cechy gatunkowe noweli - rozpoznaje puentę i punkt kulminacyjny - nazywa rodzaj bohatera: główny i drugoplanowy - nazywa rodzaj narracji, - rozpoznaje fakty i opinie - różnicuje mit, opowiadanie, przypowieść, nowelę	wydarzeniach, argumentując - uzasadnia przynależność rodzajową utworu do noweli - porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi - dowodzi, że omawiany tekst należy do literatury popularnonaukowej	przypowieści
Odbiór tekstów kultury – spektakl teatralny, koncert, kino, program telewizyjny i radiowy	- rozpoznaje słownictwo związane z teatrem - odróżnia spektakl teatralny od programu radiowego, telewizyjnego, koncertu i kina - wie, kto to jest widz i aktor - wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny, takie	- przedstawia własne rozumienie spektaklu, filmu, muzyki - wskazuje cechy tekstów kultury przynależnych do: literatury, teatru, filmu, muzyki - wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny, takie jak: reżyseria, rekwizyty	- rozumie właściwości tekstów kultury przynależnych do: teatru, filmu, muzyki, - wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny – charakteryzacja, - wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego – ujęcie, - wskazuje cechy charakterystyczne	- w ciekawy sposób opowiada o wydarzeniach - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - przedstawia morał płynący z przedstawienia - opowiada w ciekawy sposób o swojej wizycie w teatrze, swobodnie używając	- pracując w grupie, planuje scenografię, rekwizyty, kostiumy, ruch sceniczny - pracując w grupie, przygotowuje inscenizację przedstawienia - wypowiada się o swoich wrażeniach z ostatnio obejrzanego przedstawienia teatralnego

	jak: gra aktorska, dekoracja, kostiumy, muzyka - wymienia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego, takie jak: gra aktorska, muzyka - wie, co to jest adaptacja utworu literackiego - zna zasady zachowania się w kinie, na koncercie czy w teatrze	- wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego: reżyseria - wskazuje charakterystyczne cechy przekazów audiowizualnych – filmu - wskazuje elementy plakatu teatralnego - potrafi zachować się w kinie, na koncercie czy w teatrze.	przekazów audiowizualnych – programu informacyjnego - wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją - zestawia treści tekstów kultury z własnym doświadczeniem - wypowiada się na temat filmu, koncertu, spektaklu	słownictwa związanego z teatrem - planuje grę aktorską i projektuje dekoracje, kostiumy i rekwizyty do przedstawienia.	- wymyśla sposoby wykorzystania różnych przedmiotów codziennego użytku w teatrze - przygotowuje plakat teatralny do szkolnego przedstawienia dowolnego mitu.
Tworzenie wypowiedzi - zaproszenie - ogłoszenie - wywiad	- wyjaśnia, w jakim celu tworzy się zaproszenia i ogłoszenia - analizuje te formy użytkowe - wyciąga wnioski, dotyczące tego, jakie elementy powinno zawierać zaproszenie/ogłoszenie - wie, co to jest wywiad - zna zasady zapisu wywiadu	- pisze zaproszenie/ogłoszenie według gotowej instrukcji, uzupełniając kluczowe informacje - układa pytania do wywiadu z wybraną osobą	- pisze zaproszenie pamiętając o podstawowych informacjach, jakie powinno zawierać - stosuje odpowiednie formy grzecznościowe w zaproszeniu - przeprowadza wywiad	- pisze zaproszenie dostosowując styl do adresata (zaproszenie dla kolego/dorosłego członka rodziny) - odpowiednia rozmieszcza wszystkie elementy w przestrzeni - dba o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną - zapisuje wywiad z wybraną osobą, tworząc adekwatne i ciekawe pytania	- pisze oryginalne zaproszenie, zachęcając do uczestnictwa w wydarzeniu - pisze ciekawe i wyczerpujące ogłoszenie, stosując bogate słownictwo - inscenizuje przeprowadzenie wywiadu z bohaterem wybranego mitu

LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU W KLASIE 5

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Bolesław Prus „Katarynka”	- relacjonuje treść lektury - ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wyjaśnia pojęcie: „nowela”	- charakteryzuje bohaterów - nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	- określa problematykę utworu - wskazuje wartości ważne dla bohaterów - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu, puenty, punktu kulminacyjnego	- konfrontuje problematykę poruszoną w noweli z własnymi doświadczeniami - tworzy reklamę książki	- opracowuje w grupie plakat poświęcony Bolesławowi Prusowi
Henryk Sienkiewicz „W pustyni i w puszczy”	- wypowiada się na temat autora lektury - relacjonuje jej treść - pokazuje na mapie charakterystyczne elementy miejsca akcji - ustala kolejność	- wskazuje wątek główny i poboczny - charakteryzuje bohaterów- rozróżnia elementy fantastyczne i prawdopodobne - wskazuje rodzaj	- określa problematykę utworu; wskazuje w nim cechy powieści przygodowej - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	- wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach - konfrontuje problematykę poruszoną w powieści do własnych	- przedstawia tło historyczne powieści - wskazuje elementy zgodne i niezgodne z prawdą historyczną - przygotowuje prezentację

	zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wyjaśnia pojęcie: „powieść podróżniczo-przygodowa”	narracji - nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie - gromadzi informacje na temat Afryki	- wskazuje wartości ważne dla bohaterów - tworzy numer gazetki poświęconej przygodom dzieci	doświadczeń	multimedialną na temat Henryka Sienkiewicza - wypowiada się na temat ekranizacji powieści
Ferenc Molnár „Chłopcy z Placu Broni”	- relacjonuje treść lektury - ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego	- charakteryzuje bohaterów - wskazuje rodzaj narracji - nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	- określa problematykę utworu - nazywa wrażenia po lekturze tekstu - wskazuje wartości ważne dla bohaterów i opowiada o swoich wartościach	- wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów - konfrontuje problematykę poruszoną w powieści do własnych doświadczeń	- przygotowuje prezentację na temat miejsca, w którym toczy się akcja lektury - wypowiada się na temat ekranizacji powieści
Rick Riordan „Percy Jackson i bogowie olimpijscy. Złodziej pioruna”	- relacjonuje treść lektury - zna głównego bohatera książki (Percy Jackson). - wie, że akcja dotyczy bogów greckich we współczesnym świecie. - omawia elementy świata przedstawionego - ustala kolejność zdarzeń - wyjaśnia pojęcie „powieść przygodowa z elementami mitologicznymi”	- charakteryzuje bohaterów - wskazuje rodzaj narracji - dokładnie charakteryzuje głównego bohatera - charakteryzuje wątek główny i wątki poboczne - potrafi w prosty sposób streścić fabułę	- dobrze zna treść książki i potrafi szczegółowo streścić najważniejsze wydarzenia - zna imiona kilku bogów i potworów oraz wie, jakie mają znaczenie - umie wskazać motyw przyjaźni i odwagi w książce	- potrafi wskazać wszystkie najważniejsze postacie mitologiczne i ich rolę w książce - rozumie, że książka łączy współczesność z mitologią grecką - umie wskazać morał książki oraz opisać, czego uczy historia Percy’ego - potrafi rozpoznać i wyjaśnić elementy mitologiczne pojawiające się w książce (np. znaczenie	- umie analizować postacie pod względem charakteru, motywacji i zmian, jakie w nich zachodzą - umie wskazać różnice i podobieństwa między „prawdziwą” mitologią grecką a jej wersją w książce - potrafi samodzielnie podać przykłady motywów mitologicznych obecnych w innych książkach lub filmach - umie wskazać

				Pioruna Zeusa, rola bogów olimpijskich, herosi)	i omówić przesłanie książki (np. lojalność, przyjaźń, odwaga, poszukiwanie tożsamości)
Frances Hodgson Burnett, „Tajemniczy ogród”	- relacjonuje treść lektury - ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wyjaśnia pojęcie: „powieść obyczajowa”	- wyjaśnia, na czym polega tajemniczość powieści - charakteryzuje bohaterów - wskazuje rodzaj narracji, wątek główny, poboczny - nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie - wykonuje projekt okładki książki fantastyczne i prawdopodobne	- określa problematykę utworu; wypowiada się na temat relacji rodzinnych w powieści - redaguje opis miejsca akcji - wskazuje sytuacje wpływające na przemianę bohaterów - wskazuje ważne dla nich wartości - nazywa wrażenia po lekturze tekstu	- wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach - konfrontuje problematykę poruszoną w powieści z własnymi doświadczeniami - tworzy reklamę książki	- wypowiada się na temat ekranizacji utworu
Jan Parandowski „Mitologia”	- uczeń zna ogólnie tematykę „Mitologii” Parandowskiego. - potrafi wymienić przynajmniej kilku najważniejszych bogów greckich lub rzymskich. - wie, czym jest mit. - na ogólną treść kilku mitów, np. o Prometeuszu, Dedalu i	- uczeń zna podstawowe postacie mitologiczne i ich funkcje (np. Zeus – władca bogów, Hera – bogini małżeństwa). - potrafi opowiedzieć kilka znanych mitów, np. o Prometeuszu, Heraklesie, Orfeuszu i Eurydyce.	- uczeń dobrze zna treść większości mitów omawianych w książce. - umie scharakteryzować najważniejsze postacie mitologiczne, zarówno bogów, jak i herosów. - potrafi podać przykłady mitów, które tłumaczą zjawiska	- uczeń bardzo dobrze zna treść „Mitologii”. - umie opowiedzieć szczegółowo wybrane mity i wskazać ich przesłanie. - potrafi porównać wybrane postacie mitologiczne pod względem cech charakteru i losów.	- uczeń zna i potrafi szczegółowo omówić niemal wszystkie mity zawarte w „Mitologii”. - umie trafnie analizować i interpretować mity w szerszym kontekście kulturowym. - potrafi podać wiele przykładów

	Ikarze, Syzyfie.	- rozpoznaje i wyjaśnia pojęcia związane z mitologią: heros, mit, Olimp. - potrafi wskazać główne wartości i przesłania niektórych mitów.	przyrody lub uczą pewnych wartości. - rozumie wpływ mitologii na kulturę, sztukę i język (np. zna związki frazeologiczne pochodzące z mitologii).	- zna liczne związki frazeologiczne pochodzące z mitologii (np. „puszka Pandory”, „syzyfowa praca”, „nić Ariadny”). - rozumie znaczenie mitologii dla literatury, sztuki i kultury europejskiej.	współczesnych odwołań do mitologii w literaturze, filmie, sztuce. - samodzielnie poszukuje dodatkowych informacji o mitologii greckiej i rzymskiej.
--	------------------	--	--	---	--